

СТРУКТУРИ И СТРУКТУРНИ ИЗМЕНЕНИЯ В СКРИТАТА ИКОНОМИКА НА БЪЛГАРИЯ ПРЕЗ ПЕРИОДА 2002 - 2008 ГОДИНА

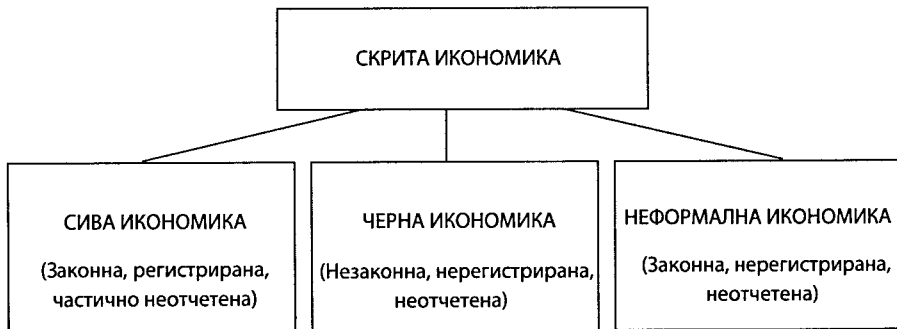
Валентин Гоев*

1. Скрита икономика

Скритата икономика (СИ) се изследва най-често с оглед да се определи нейният размер като дял от БВП на една страна. Освен общия размер на скритата икономика като цяло е интересно да

се види какъв е дялът на отделните елементи на скритата икономика. Както е известно, СИ има три основни елемента - сива, черна и неформална икономика (Гоев, Бошнаков, 2009).

Фиг. 1. Концептуален модел на СИ

Сива икономика - законно регистрирани икономически дейности, но частично неотчетени поради някакви причини, най-често с цел спестяване на данъци.

Черна икономика - икономически дейности, забранени от закона, като напр. производство и търговия с наркотици, нелегален трафик на хора, проституция, организиране на хазартни игри без лиценз, нелегално производство и търговия с филмови копия, звукозаписи, компютърен софтуер и др. под. без

платени авторски права.

Неформална икономика - незабранени от закона, но нерегистрирани и неотчетени икономически дейности, най-често в рамките на сектор „Домакинства“.

Интересно е да се изследва структурата на СИ по елементи и да се видят какви са относителните дялове на тези елементи. Каква част от скритата икономика е сива, черна или неформална? Коя от тях има най-голям относителен дял, и коя - най-малък?

* Д-р, доцент в катедра „Статистика и иконометрия“ в Университета за национално и световно стопанство* - София; e-mail: vgoev@hotmail.com .